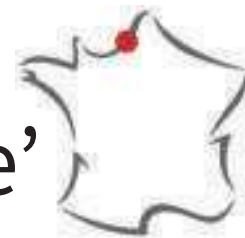

‘Parc du Marquenterre’

in Frankrijk

Jelle Hogenbirk

De Somme delta bij eb

Korhaan redactrice Renée Beekman was er een jaar eerder dan de auteur van dit artikel

Indeling van het park, de entree, het panorama en de vogelobservatiehutten

Als je naar het zuiden van Frankrijk rijdt en je wilt daar de drukke snelwegen een keer mijden, kies dan een alternatieve route, weg van de snelweg. Neem bijvoorbeeld de kustweg langs Het Kanaal die min of meer regelrecht naar de monding van de rivier de Somme voert. Zo kan je tijdens de reis meer van het Franse landschap genieten. Alleen, als je in zuidelijke richting rijdt, wel even links blijven kijken ter hoogte van Duinkerken en Calais vanwege de horizonvervuiling rechts. De Somme ontspringt bij Fonsomme in het departement Aisne en de delta van de Somme mondt uit in Het Kanaal. Het Gooi ligt op ongeveer 450 km afstand van de monding.

Historisch gezien is het departement een

beladen gebied omdat er hevig gevochten werd in de Eerste Wereldoorlog van 1914-1918. ‘La grande Guerre’ zoals de Fransen die oorlog noemen. Nabij die monding ligt een betrekkelijk klein gebied dat voor ornithologen heel aantrekkelijk is, het ‘Parc de Marquenterre’ (Marquenterre betekent in het Frans: ‘Mer qui entre en terre’, vertaald in het Nederlands: ‘Zee die het land binnenkomt’).

Het park is ontstaan na, achteraf gezien, een mislukte poging om in 1923 het gebied van ca. 1000 ha. voor de jacht en de uienteelt geschikt te maken. Langzamerhand werd het gebied gedurende 50 jaar weer tot natuurgebied omgevormd. Het park werd in 1973 opgericht en in 1986 uitgebreid met 200

ha. Het gebied is opgenomen in het ‘Conservatoire du littoral’, een Franse overheidsinstelling voor natuurlijke kustbescherming.

Nadat we het bestaan van het park hadden ontdekt zijn we vanuit ons verblijf in Abbeville er op een mooie zonovergoten dag in juni naar toe gereden. Welnu, dat was eerst even schrikken. Op een gegeven moment werd de bewegwijzering bij het naderen van het park zeer pompeus en uitnodigend. En jawel hoor, een parkeerterrein dat bij een gezellig pretpark in Nederland niet zou misstaan. Dit inclusief een ‘Maison du Parc’ restaurant, een parkwinkel, picknicktafels en een entreekaartjesloket met tourniquets!

Dan is bij ons in Nederland het vogel spotten toch heel wat anders zou ik zo zeggen. Maar ach, je bent er dan toch en je koopt je entreekaartjes, waarna je rustig met de bezoekersstroom het park in loopt. Het eerste duin over en je belandt halverwege aan de achterkant van het duin op een open uitkijkplatform ‘Point de Vue’. Je aanschouwt vanaf dat punt ook het eerste binnenmeer. Dan begint het chagrijn te ontdoien, want je ziet direct dat er veel verschillende steltlopers aan de oever van dat binnenmeer aan het foerageren zijn en dat zomaar in de pure vrije natuur. Hoewel ik geen doorgewinterde vogelaar ben, onderscheidde ik direct de gracieuze steltkluten. Zomaar vloog er op een tiental meters afstand boven ons hoofd een

Slappende kluut en foeragerende steltkluut

Jelle Hogenbirk

Nog net te zien, de kraanvogel

Jelle Hogenbirk

Ooievaar met paling probeert jongen te voeren

Jelle Hogenbirk

Wacht van de zeehondenbescherming

Jelle Hogenbirk

lepelaar over. Dat deed dus goed.

Leuk, leuk . . .

In het park zijn er beschutte en vanuit de meertjes en poelen gezien aan het oog onttrokken wandelpaden. Als je een normaal wandeltempo aanhoudt dan is het langste pad twee uur gaans.

Aan deze paden zijn ongeveer 13 vogelobservatieposten gelegen.

Meestal zijn die overdekt en er zijn ook zijpaden, die nog naar verscholen oeverplekjes leiden. Wandelend en observerend zagen we tal van bewoonde lepelaarsnesten, met vader, moeder en de jongen. Vaak waren die in kruinen van niet al te hoge naaldbomen geposteerd.

Naarmate je je verder van het beginpunt van het wandelpad verwijderde, werd het ook een stuk rustiger. Onderweg heb ik nog een tijd staan kijken naar een fuut die een gigantische kikker trachtte te verzwelgen. Ik dacht wel dat die kikker het niet leuk vond, want hij hield zijn vier poten wijd gespreid om kennelijk niet zonder slag of stoot naar binnen te worden gewerkt.

In de tabel staan de vogels die per maand het vaakst gespot worden. De meeste soorten uit die tabel kennen we wel, maar de kwak heb ik niet gezien; de kleine zilverreiger met die prachtige kopveren weer wel. Mijn euforische ervaring was het spotten van een kraanvogel; prachtig zoals zijn veren bij elk vlaagje wind schitterden in de zon.

Overdag worden de meeste kijkhutten bemand door twee of drie leden van de 'L'équipe des guides' die uitgerust zijn met een echt merk vogelspotkijker. Aan deze mensen kan je vragen of ze al iets bijzonders hebben gesignaleerd.

Dan aan het einde van de wandeling is de laatste, maar zeer grote uitkijkpost. Deze gaf zicht op een ooievaarskolonie waarvan de nesten zich in naaldbomen bevonden. Die werden geflankeerd door de nesten van lepelaars.

In een gesprek met een van de vogelwachters in die 'kijkhangar' zei ik, dat ik zelfs een kraanvogel had gespot. Aarzelend keek de man mij aan, niet echt enthousiast, 'Ahh, oui, oui, . . .'. dat is een aangeschoten exemplaar en kan niet meer vliegen. Gelukkig kan hij hier nog een goed, vrij en beschermd leven leiden. 'Duizend bommen en granaten: mijn exclusieve vogelspot-illusie'

geëxplodeerd. Op één van de ooievaarsnesten probeerde een ooievaar zijn jongen te voeren met een heel grote, vette paling. Dat duurde en duurde. De ooievaar slokte de paling op, waarna hij de paling weer uit zijn snavel liet glijden. De afloop hebben we niet meer meegemaakt. Sluitingstijd! 'Parc du Marquenterre' is in Nederland niet zo bekend maar voldoet als educatief

object mijns inziens heel goed. Het park is in heel Frankrijk goed bekend. Als je toch bij de delta van de Somme bent en je wilt zeehonden zien, dan zijn ze heel goed te spotten op het duin van de zuidelijke landtong van de rivier. Bij eb ontstaat daar een gigantische zandvlakte, vergelijkbaar met de Vliehors op Vlieland. De robben liggen aan de rand van de natuurlijke (vaar)geulen. Daar wordt er

door vrijwilligers voor gewaakt dat mensen niet te dichtbij komen. Een door de mens verstoord jong wordt soms verstoten door de moeder. Het was leuk om in een gesprek met de bewakers de naam van Lenie 't Hart te horen en de bemoeienis die ze daar heeft gehad met de bescherming. Enkele medewerkers hadden in het verleden een stage in Pieterburen gevolgd.

Nadere informatie

Op het internet kan je veel informatie over dit gebied en over het park in het bijzonder vinden.

o.a.: www.baiedesomme.fr/lieu/1-3661-14-1-le-parc-parc-du-marquenterre (dat van 'parc-parc' klopt).

Voor het vertalen van Franse vogelnamen naar b.v. Nederlandse en v.v., kan je de app 'Bird Sounds Europe' gebruiken.

De zang van een geselecteerde vogel kan hoorbaar op je telefoon worden weergegeven. Onder instellingen van de app is het mogelijk de taal te kiezen van de gewenste alfabetische vogellijst en daar de gewenste vertaling bij te voegen.

Verder bevat de app hyperlinks naar nadere beschrijvingen van de vogel.

Ook kan je gebruikmaken van een uitgebreide Excelsheet met vogelnaam vertalingen: <http://www.mezen.madelen.nl/LijstMetVogelnamenDownload.html>

Februari	wintertaling, pijlstaart, smient, grauwe gans, grote zilverreiger
Maart	zomertaling, blauwe reiger, slobbeend, bergeend
April	kleine zilverreiger, koereiger, lepelaar, ooievaar, regenwulp
Mei	tureluur, groenpootruiter, kluut, rose grutto, blauwe reiger
Juni	bergeend, ooievaar, kluut, steltkluut, zwartkopmeeuw, kwak, kleine zilverreiger
Juli	krombekstrandloper, wulp, grutto
Augustus	grote aalscholver, lepelaar, zomertaling, zwarte ooievaar, ooievaar, kluut
September	grote zilverreiger, visarend, slobbeend, wintertaling, watersnip
Oktober	kievit, vink, keep, sijs, zwaluwen, lijsters, leeuweriken, goudplevier
November	grauwe gans, brandgans, smient, meerkoet, pijlstaart, kuifeend

Tabel: *In het ornithologisch 'Parc du Marquenterre' zijn de laatste paar jaar ca. 300 soorten trekvogels gespot en ook een groot aantal vogels geringd.*

*Aangetaste den door de zwarte specht
Ongerepte delta van de Somme
Le Crotoy aan de noordelijke oeverpunt van de Somme*

